

2012RGW47

Aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten
van de Provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

De Bilt, 28 maart 2012

Betreft: Faunapassage N237 ter hoogte Werken van Griffenstein

Geacht College en leden van Provinciale Staten,

Naar aanleiding van vragen van de SP met betrekking tot realisatie faunapassage N-237 ter hoogte van de Werken van Griffenstein heeft het College van GS aangegeven, dat naar het functioneren daarvan eerst nog op basis van een evaluatie kritisch zal worden gekeken en daarbij dan eveneens wordt gezien of op andere plaatsen een faunavoorziening uiteindelijk niet effectiever is. Met betrekking tot die evaluatie willen het IVN-De Bilt e.o., de Stichting Utrechts Landschap en de Werkgroep Natuurlijk Zeist-West u een aantal overwegingen mee geven.

Vooropgesteld zij natuurlijk dat een evaluatie van te nemen maatregelen altijd goed is, zij het dat de ondertekenende organisaties ervan uitgaan dat faunavoorzieningen, zeker als het om drukke wegen gaat, vrijwel altijd effectief zijn. Dat geldt dan in het bijzonder als zij deel uitmaken van een ecologische verbindingszone (EVZ), die immers belangrijke EHS-kernen met elkaar moet verbinden (zie voor ligging belangrijkste EVZ's binnen de provincie Utrecht overigens ook het 'Werkdocument ecologische verbindingszones (Provincie Utrecht, 1993)').

Nu gaat het wat betreft de faunapassage onder de N-237 nabij de Werken van Griffenstein niet om zomaar een faunapassage. De betreffende faunapassage maakt immers deel van EVZ, nummer 10, die uiteindelijk de natuurgebieden van het Vechtplassengebied/Noorderpark met die van het Kromme Rijngebied/Langbroekerweteringgebied met elkaar moet verbinden (zie voor algeheel overzicht EVZ ook het 'Werkdocument Ecologische Verbindingen (Provincie Utrecht, 1993)', onder EVZ nummer 10: 'Oostbroek-Hollandse Rading'). Als zodanig heeft de betreffende verbinding ook als basis gediend voor de 'Herinrichting Groenraven-Oost (Landinrichtingscommissie Groenraven-Oost, 1998)'. Voorts heeft eind jaren '90 door de gemeente De Bilt een nadere uitwerking van de betreffende EVZ plaatsgevonden, mede in het kader van het opstellen van haar toekomstvisie: 'De Bilt in beweging' (zie ook het rapport: Ecologische corridor De Bilt-Zuid (Bügel Hajema, 1998)'). Dat heeft er o.a. toe geleid dat de betreffende faunapassage onder de N-237 nabij Werken van Griffenstein ook expliciet in het 'Bestemmingsplan Buitengebied Zuid (De Bilt, 2008)' is opgenomen. Eveneens heeft de gegeven verbindingszone een plek gekregen in het 'Natuurgebiedsplan Kromme Rijngebied (Provincie Utrecht, 2001)', evenals is deze opgenomen in het Streekplan 2005-2015. Ook zijn in de loop van de tijd door diverse natuur- en milieuorganisaties een aantal folders uitgebracht, die de betekenis van de betreffende EVZ en de daartoe gewenste maatregelen (inclusief bijbehorende faunapassages) nog eens extra onder de aandacht brengen (zie o.a. de folders: 'Groene wegen langs de Heuvelrug (Werkgroep Sandwijck, 1991)' en ook: 'Natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages Zeist Zuid-West, 2009)').

Teneinde nu in de betreffende zone tussen De Bilt-Zeist en Utrecht-Uithof-Bunnik tot een goed functionerende ecologische verbinding te komen is in het verleden niet alleen al heel veel onderzoek gedaan, maar is ook door verschillende gebiedspartners al veel geïnvesteerd, o.a. door daadwerkelijk gebieden aan te kopen en op cruciale plekken faunapassages aan te leggen.

Zo heeft in het begin van de jaren 90 het toenmalige RIN een onderzoek gedaan naar de ecologische betekenis van het wildviaduct nabij Oostbroek onder de A-28, waaruit naar voren kwam dat dit viaduct van wezenlijk belang is voor het overleven van tal van soorten in het gebied tussen A-28 en met name de N-237 ter hoogte van de Werken van Griffenstein

(zie hiertoe ook het rapport: 'De ecologische betekenis van het viaduct onder de A-28 (RIN, 1990)'). Mede op basis van de uitkomsten van dit rapport is destijds besloten, overigens na het volgen van een beroepsprocedure inzake het Streekplan 1994-2004, het viaduct onder de A-28 ook echt als wildviaduct in te richten. Nu blijkt uit diverse onderzoeken zoals deze door Bureau Waardenburg in opdracht van RWS zijn uitgevoerd dat dit een van de best gebruikte wildviaducten van de regio is (zie o.a. ook: 'Monitoring gebruik faunapassages Rijkswaterstaat Utrecht (Bureau Waardenburg, 2006)'). Daarnaast is recent door Alterra in opdracht van de provincie Utrecht een nader onderzoek gedaan naar de voorwaarden die aan een faunapassage onder de N-237 ter hoogte Werken van Griffenstein dienen te worden gesteld (zie ook het rapport: 'Ecopassage Griffenstein bij de N-237 (Alterra, 2009)'), waarin nog eens het belang van een faunapassage ter hoogte N-237 voor diverse doelsoorten wordt aangegeven.

De gegeven beleidsdocumenten en ook onderzoeksrapporten zijn er mede aanleiding toe geweest dat door de gemeente De Bilt, o.a. binnen het kader van de Samenwerkingsagenda, het Rodemterrein is aangekocht. Verder heeft de provincie Utrecht inmiddels onder de Universiteitsweg een faunapassage aangelegd, evenals nabij het landgoed Vollenhove onder de N-225 loopplanken en onder N-237 een dassentunnel, die inmiddels ook door diverse diersoorten, waaronder de das, veelvuldig wordt gebruikt. Wel zouden de hier gelegen faunapassages o.i. nog wel verder kunnen worden geoptimaliseerd. Zoals u bekend wordt inmiddels ook door RWS een grote faunatunnel onder de A-12 nabij het landgoed Rhijnwijck gerealiseerd hetgeen het uiteindelijk o.a. mogelijk kan maken dat dierpopulaties die thans in zuid-oostelijk gedeelte provincie voorkomen (dus Kromme Rijngedeepte en ook overgangszone naar oostelijke gedeelte Heuvelrug) met die van het noord-westelijke gedeelte (dus het Noorderpark/Vechtplassegebied en overgangszone naar noordelijke gedeelte Utrechtse Heuvelrug) kunnen worden verbonden, mits er natuurlijk ook op andere plekken de gewenste voorzieningen worden aangebracht.

Bezien we nu alle rapporten en inspanningen die in het verleden al zijn verricht om de gegeven ecologische verbinding ook daadwerkelijk effectief te laten functioneren, dan moeten we concluderen dat er nog maar enkele o.i. wel degelijk cruciale voorzieningen ontbreken en wel de faunapassages onder de N-237 nabij Werken van Griffenstein en die onder de Biltse Rading. Als deze cruciale schakels ontbreken, zal dat vrijwel zeker een negatief effect geven op de populaties zoals deze in het gebied tussen De Bilt-Zeist en Utrecht-Uithof-Bunnik (dus tussen de N-237 en de A-28/A-12) voorkomen. In die zin willen betrokken natuur- en milieuorganisaties dan ook een dringend beroep op u doen in ieder geval ook de faunapassage ter hoogte Werken van Griffenstein te realiseren, zoals overigens ook al in het Coalitieakkoord was voorgenomen.

Hoogachtend,

IVN-De Bilt e.o.
P. Greeven (voorzitter)

Werkgroep Natuurlijk Zeist-West
M. van Kouwen (voorzitter)

Stichting Utrechts Landschap
H. Geessink (beleidsmedewerker)

Afz.: IVN-De Bilt e.o.
P/a: Roel Maas-Bakker
Aartsbisschop Romerostraat 517
3573 AR Utrecht